

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНІЙ І ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>Аналізу та аудиту</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.е.н., доц. Мулик Тетяна Олексіївна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>mulyk t o@ukr.net</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Зовнішній і внутрішній контроль» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції - 16 год.; практичні заняття - 14 год., самостійна робота - 60 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Професійна етика бухгалтерів, аудиторів, податківців».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисципліни «Облік в фермерських господарствах».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Зовнішній і внутрішній контроль» є системою знань про методичні та організаційні положення контролю і набуття практичних навиків проведення зовнішнього та внутрішнього контролю діяльності підприємств, установ та організацій.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: засвоєння здобувачами теоретичних основ, методичних та організаційних положень і набуття практичних навиків проведення зовнішнього та внутрішнього контролю діяльності підприємств, установ та організацій для встановлення законності, доцільності і раціональності використання ними економічних ресурсів, здійснення господарських операцій; виявлення та усунення помилок і порушень, попередження їх виникнення у майбутньому; пошуку резервів підвищення ефективності функціонування об'єктів контролю.

Завдання вивчення дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни: з'ясування сутності, значення, задач та тенденцій зовнішнього та внутрішнього контролю; засвоєння нормативно-правової бази, що регламентує діяльність органів контролю в Україні; засвоєння змісту етапів і стадій основних контрольних заходів; вміння об'єктивно оцінювати та аналізувати інформацію, отриману за результатами проведення контрольних заходів, готувати висновки та рекомендації для прийняття рішень за наслідками проведення цих заходів, здійснювати нагляд за їх виконанням при виявленні недоліків і порушень.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК13. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування діяльності підприємств аграрного сектору економіки.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування

фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР24. Володіти та застосовувати знання особливостей практики здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування та складання звітності підприємств аграрної сфери.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікабельність, вміння працювати в команді, креативність, пунктуальність, врівноваженість, аналітичне та критичне мислення, лідерські якості, тощо.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Теоретичні засади зовнішнього та внутрішнього контролю	2	2	6
2.	Система зовнішнього та внутрішнього контролю та її правові аспекти	1	1	6
3.	Організаційні положення, суб'єкти та об'єкти зовнішнього та внутрішнього контролю	1	1	6
4.	Внутрішньогосподарський контроль на підприємстві	2	1	6
5.	Внутрішній аудит	2	1	6
6.	Організація контролю Державною аудиторською службою України	2	2	6
7.	Організація контролю Державною податковою службою України	2	2	6
8.	Організація контролю Державною казначейською службою України	1	1	6
9.	Організація контролю в банках	1	1	6
10.	Організація контролю Рахунковою палатою України	2	2	6
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	15	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних творчих завдань (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, есе, рефератів, тез, статей)	11	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	14	2 рази на семестр	Тестування
Разом		60		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дікань Л.В., Шевченко І.О., Дейнеко Є.В., Калінкін Д.В. Державний фінансовий контроль: навч. посібник у схемах і таблицях. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. С. 49.

2. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 336 с.

3. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит: навч. посібник. Київ.: В-во: Алерта. 2022. 390 с.

4. Рязанова Н. О. Аудит: навч. - метод. посіб. Старобільськ, 2021. 261 с.

5. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль: підручник. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. 432 с.

6. Шендригоренко М.Т., Шевченко Л.Я., Янковський В.А. Внутрішній господарський контроль: навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 108 с.

Додаткова література

1. Єгарміна В. Д. Податковий контроль: теоретичні засади і практика застосування. 2018. Вип. 1. С. 166–176.
2. Здирко Н. Г. Стандартизація державного аудиту публічних закупівель в Україні через запровадження аудиту відповідності. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4. С. 156-174.
3. Здирко Н. Г., Остапчук С. М. Критерій ефективності в аналізі та державному аудиті публічних закупівель. *Облік і фінанси*. 2020. № 1. С. 146- 157.
4. Колпакова А. Державний фінансовий контроль на сучасному етапі: огляд концептуальних засад. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. Vol. 2, No. 1, 2023, pp. 9-18. doi: 10.46299/j.isjmef.20230201.02.
5. Лебединська О. Ю. Зовнішній та внутрішній державний аудит: нормативно-правові засади розмежування в умовах адміністративної реформи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2020. Вип. 61(2). С. 7-12.
6. Мардус Н. Ю. Аудит: навч. посібник. Харків: НТУ «ХП», 2022. 203 с.
7. Мулик Т.О., Мулик Я. І. Організація внутрішнього контролю в системі управління оподаткуванням. *Економіка, фінанси та управління: проблеми та сучасні шляхи розвитку*. Матеріали підсум. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 25-26 грудня 2015 р.) ГО «Львівська економічна фундація». У 3-х ч. Львів: ЛЕФ, 2015. С. 102-105.
8. Мулик Я. Розвиток організаційно-методичних аспектів аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-26>.
9. Серета Є., Сокирко О., Шепиленко В. Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки України. *Економіка та суспільство*. 2024. № (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-82>.
10. Овчатова-Редько, А., Боденчук, С., Давидова, В. Адміністративно-правові засади податкового контролю в Україні: історичні віхи та зарубіжний досвід. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки*. 2023. № (4(67)), С. 39-45. <https://doi.org/10.32689/2522-4603.2023.4.6>
11. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
12. Положення про Державну аудиторську службу України»: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. №43 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>.
13. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.
14. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII
15. Слободяник Ю.Б., Матієнко-Зубенко І.І., Мариніч І.О., Сиротенко Н.А. Державний аудит як сучасний інструмент попередження

корупції. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики.* 2020. № 3. С. 157–166.

Інформаційні ресурси

1. Аудиторська палата України. URL: <http://apu.com.ua>
2. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
3. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
4. Державна аудиторська служба України. URL: ww.dkrs.gov.ua/kru/uk
5. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
6. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
7. Міністерство фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
8. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
9. Президент України. URL: www.president.gov.ua
10. Рахункова палата України. URL: www.ac-rada.gov.ua/main/asp

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання практичних робіт	10
4	Виконання контрольної роботи, тестування	8
5	Самостійна робота (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	3
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
7	Участь у роботі на практичних заняттях	3
8	Виконання практичних робіт	10
9	Виконання контрольної роботи, тестування	5
10	Індивідуальне завдання	6
11	Самостійна робота (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	3
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, а також завдань поточних та підсумкових контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни